

מתגבץ קצוות הרבים

מסערת השבוע
גליון פדרס התורה
פרשת פנחס
תשפ"ו
לשה"ק

מעייין של היזוק

מאמר הפרשה • בין המצרים • שבת קודש • טבריה של מעלה

פרנס השבוע

נתנדב לע"נ

הרה"ח ר' חיים משה

בן הרה"ח ר' רוב ז"ל

נלכ"ע י"ד תמוז

ת.נ.צ.ב.ה.

י"ל ע"ר מערכת 'פרנס התורה' לכתובת ועריכת שיעורי מורינו הרב שליט"א

הגלויוני יצא לאור בהסמכת גדולי
ישראל בארץ הקודש, ריוני העדה
החרדית, ונדולי רבני ארצ"ב
(ההסמכות במילואים נמנע
בספר נעריא של מעלה
שיצא לאור ע"י מודיעי הרב שליט"א)

דיו גליונות קטני מינו באומינו
ביו דיו פאלגנטינוני לאקלא:

קרית האל
כתר השריעיקא
97 Acres Rd.	באר אצק
ביהמ"ד שומרי שבת
5302 13 Ave.
לעיקואד
כתר השריעיקא
12 America Ave.	ביהמ"ד עדת וראים וויני
1350 50 St.
ביהמ"ד סאטמאר
405 Forest Ave.	ביהמ"ד הדת קודש
סוואליוני
4801 15 Ave.
ביהמ"ד נאנו
קלווינבורג
25 Havens Ave.	ווייליאמסבורג
בנין בארא למטה
לאקער #405
Bedford Cor. Park
ביהמ"ד בניקלא
44 Grove Springs
Ct.	כתר השריעיקא
801 Bedford Ave.
טאמס ריווער
ביהמ"ד קהל בני יששכר
1767 Whitesville Rd.	ביארהת
218 Wallabout St.
פלטיבוש
MB VINEYARD
3012 AVE J	ביאנס
ביהמ"ד וועיקל'
101 W Maple Ave.
שיעוריס של
18 Forshay Rd.

להעמדות קבלת שיעורי מורינו
הרב שליט"א והגליונות באומייל,
נדון לפנות:

shiurimlishmo@gmail.com

להעמדות קבלת הגליונות לבר
באומייל, נדון לפנות:
pardesgilyones@gmail.com

פרשת

התורה

זכות פטרוני השנה נתגבר לעילוי נשמת
אלטע פערל רויזא בת הרה"ח ר' חיים משה ע"ה
נפטרָה ל' ניסן ה'א' שתא אודר קבלת יסורים באהבה וכאמנתה ובסתוה,
הדוטה למות לזה לכל משפחתה ומבדילי * ח.נ.צ.ב.ה.

לשה"ק

איננים גליון:

מאמר הפרשה 3

בין המצרים 4

שבת קודש 6

טבריא של מעשה 8

בלב יירא מאיש. ובזה האריכה התורה
הקדושה מאד, וסיפרה כל הפרטים
איך הסיר חרון אף ה', והאריכה בשכרו
הגדול שקיבל.

ותמה הסבא מקלם: היתכן? כל
הלכות שבת החמורות וכתבו בתורה
בקיצור נמרץ, וכאן במעשה פנחס
האריכה התורה כל כך וכתבה הכל
באריכות גדולה?

אלא ביאר בזה יסוד נורא:

אכן כן! כי כאשר בא האדם לקיים
מצוה או להשמר מעבירה, הרי זו
מלחמה גדולה, אך עוד בכחו להתגבר
עליה.

אולם כשמגיע הדבר לעמוד
ב'גבורה דקדושה' נגד 'בני אדם', ולא
להביט על 'מה שיאמרו הבריות', בזה
נחלש האדם מאד.

ועל כן האריכה התורה בזה, להורות
כי זו המלחמה הגדולה ביותר של

הלימוד מפרשת פנחס: לבלתי ורא מפני
כל ברי' שבגולם

מיאמר הפרשה

היצר הרע של 'מה יאמרו
הבריות'

"פִּנְחָס בֶּן אֱלֶזָּר בֶּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן...
בָּקָאוּ אֶת קְנָאֵתִי בְּתוֹכְכֶם" (במדבר כה, יא).
הנה רצון האדם בכל ימי חייו
להשתנות לטובה פעמים רבות. ואיתא
מהבעש"ט הק' זי"ע על דברי הגמרא
(תגינה טו.) "בת קול יוצאת בכל יום מהר
חורב ומכרזת 'שובו בנים שובבים'",
כי המכוון בזה הוא על הרגשי הלב
וההתעוררות שמרגיש כל אדם בלבבו,
המעוררים אותו בכל יום ויום לאמר
לו: "להתחזק בלימוד התורה ביתר
שאת, להתפלל בכונה, להשקיע כוחות
בקדושת השבת, להתקרב להש"ת וכו'
".

ואכן מתחזק האדם בזה ומשקיע
כחותיו במסירות נפש גמורה, אולם
כאן מתייצב יצר הרע אחר המפריעו,
והוא הנקרא:

"מה יאמרו הבריות".

מה יאמרו עלי בני אדם? אם אתחיל
ללמוד בהתמדה, להתפלל בדביקות
ולשמור העינים, יאמרו הבריות כי קרה
לי דבר מה, או שאיני אדם 'גורמלי'.
הבחור ירא מחבריו בישיבה, האברך
ירא ממה שיאמרו רעיו, ובאדם הבא
בימים יאמרו כי 'נשתנה מכפי שהיה
פעם'. ומחמת זה נשבר האדם בקרב.

מה נשתנה הלכות שבת
מהלכות 'מה יאמרו הבריות'

הנה הגר"א זי"ע בפירושו ל'משלי'
(ח, יא) על הפסוק 'הוֹן עֲשִׂיר קָרִית'
עָזוּ, וכחומה נשָׁגְהָה בְּמִשְׁפִּיתוֹ", כתב
כי היצר הרע של "מה יאמרו הבריות"
קשה וחזק הרבה יותר מהיצר הרע
הרגיל שבתוך האדם.

על פי זה מבאר הסבא מקלם זי"ע
בכתביו (חלק ב' סימן רע"ד), דבר נפלא
בפרשתנו,

הלא ידענו דברי המשנה (תגינה,
פרק א', משנה ח') "הלכות שבת... כהררים
התלויים בשערה, שהן מקרא מועט
והלכות מרובות".

מסכת שלימה וסימנים רבים
בשלחן ערוך, תלי תלים של הלכות
וספרים מלאים בפרטי דינים, וכל זה
נלמד רק משום שנסמכה מלאכת
המשכן לשמירת שבת, ומשם למדו
ל"ט מלאכות ואלפי הלכות, וכל זה
נקרא "הררים התלויים בשערה" לפי
שלא נכתבו בפירוש בתורה.

אולם בפרשת פנחס מצינו דבר
שצריך התבוננות - יש באריכות נפלא
בפרשתנו. פנחס הרג את זמרי בן
סלוא ואת כזבי בת צור, והיו השבטים
מבזים אותו ומלעיגים עליו. והיה צריך
פנחס לעמוד בתוקף ועזות דקדושה

פתאום תראה לאחר חודש חודשיים שכולם מכבדים אותך וסוף סוף תצליח ותקבל שכר בזה ובבא.

לטובה, הן בהתמדה והן בירתת שמים והן בהנהגת הבית, תהי' כפנחס ולא תביט על הסביבה מה יאמרו הבריות,

האדם, ולהראות גודל חשיבות הדבר לפניו יתברך.
חזק חזק!!! תשנה החיים שלך

בין המצרים

האינצרות, הגנוזים והטמונים בימים האלו

דוקא בימים אלו.

'שבעה עשר בתמוז?'

'אבילות' או 'קרא עלי מועד'?

יסוד ב': שני שלבים - 'קידושין' ו'נישואין'

היסוד השני מבואר בדברי האלשיך הק' (פרשת יתרו), כי בצאת ישראל ממצרים חפץ הקדוש ברוך הוא להנשא להם כביכול. וידוע כי זמן החתונה היה במתן תורה, כדאינא **במשנה** בסוף מסכת תענית על הפסוק (שיר השירים ג, יא) **"בַּיּוֹם הַתִּתְּנוּ וּבַיּוֹם שִׁמַּחַת לְבוֹ"** - זה מתן תורה.

אך מבאר האלשיך הק', כי מעמד הר סיני היה רק **השלב הראשון**, והיה חסר עדיין **השלב השני**. והביא מהמדרש ומהזהר **הקדוש**, כי בני ישראל בצאתם ממצרים היה להם דין 'שבוייה' ו'גירות', וכשם ששבוייה וגירות הצריכה להנשא לישראל צריכה להמתין שלשה חדשים להבחין בין זרע טמא לזרע קודש, כך היו צריכים ישראל להטהר מטומאת מצרים.

והנה ישראל היו שקועים במ"ט שערי טומאה ובשפלות גדולה, והיו צריכים להמתין שלשה חדשים כדי להנשא כביכול לשכינה.

אמר הקדוש ברוך הוא, כי לאחר שבעה שבועות של ספירה - בהם מנו ישראל ארבעים ותשעה יום ועמלו לזכך עצמם - **היה זה השלב הראשון, ובו נעשו ה'קידושין'**. ושלב זה היה יכול להיות אף קודם מלאת שלשה חדשים, וזהו מעמד מתן תורה.

אך היה חסר עדיין **שלב ב', והוא ענין הנישואין**, ולזה היו צריכים להמתין עד יום שבעה עשר בתמוז, בו

וכן יש לשאול על יום תשעה באב, בו נשרף בית אלקינו, הן בבית ראשון והן בבית שני, **מדוע בחרו האויבים דוקא ביום זה?**

והקושיא מתחזקת עוד יותר: אם חפצו האויבים לצער את ישראל ולהכאיב להם, היה להם לקבוע את החורבן בימי מועד ושמחה, כגון ביום הכפורים, או בימי הפסח, השבועות והסוכות, שהם הזמנים הנעלים ביותר אצל כלל ישראל. **וכי מה ראו לבחור ביום תשעה באב, שבזמן שבית המקדש היה קיים לא היה יום זה מיוחד כלל משאר ימות השנה!?**

אלא מכאן מוכח כי האויבים הרגישו בבחינת 'מזלייהו חזי', וכוחות הטומאה חשו כי ביום זה גנוזים כוחות קדושה נוראים. הם הרגישו כי יום זה הוא 'היום הנעלה' ביותר בשנה, אף יותר מכל הימים הטובים, ודוקא שם חפצו להלחם ולערבב חס ושלום.

ומהו הסוד הטמון בזה?

יסוד א': תשעה באב יום לידת משיח

היסוד הראשון לבאר הדבר הוא כפי שהבאנו מהירושלמי, כי **בתשעה באב נולד משיח**. ומאחר שידעו הטומאה כי ביום זה נולד מושיען של ישראל, רצו דוקא ביום זה לשבר ולבטל את כחם של ישראל, אך ידענו כי **"נִצַּח יִשְׂרָאֵל"** לא יִשְׁקַר" (שמואל א' טו, כט), ולא עלתה בידם, ובעזרת ה' יבנה בית המקדש השלישי במהרה בימינו אמן.

וזהו טעם אחד מדוע בחרו האויבים

הנה מחד גיסא ידענו כי בימי שלש השבועות, ובפרט בתשעת הימים, וביותר ביום תשעה באב בעצמו, עלינו לבכות ולקונן ולהצטער על חורבן בית מקדשנו ותפארתנו, ולעשות תשובה שלמה ולפעול ככל שביכלתנו כדי לזכות לבנין בית המקדש במהרה.

אך מאידך גיסא חזינו כי ביום תשעה באב - ואף בערב - אין אומרים 'תחנון', וכפי שנפסק **בשלחן ערוך** (או"ח סי' תקנ"ד סי"ב, ותקנ"ט ט"ד) משום שנאמר בו **"קרא עלי מועד"** (איכה א, טו), והרי הוא בבחינת 'יום טוב'. וכן אינא **בירושלמי** במסכת ברכות (פרק ב' הלכה ד') ובמדרשים (איכה א' סי' נ"ז) כי ביום תשעה באב נולד משיח צדקנו.

ולכאורה הדברים נראים כסתירה גלויה, וצריך להבין איך יתכנו שני הפכים אלו ביום אחד?

בעז"ה, נבוא ללמוד את הסוגיא הרחבה והעמוקה הזו, אשר תאיר לנו ותחזק את לבבנו, ותסייע לנו לבנות את ה'ציפיה לישועה' ולהיות מבויני בנין בית המקדש השלישי שיבנה במהרה בימינו אמן.

חורבן בית המקדש - מדוע דוקא בימים אלו!?

הנה נקדים שני יסודות, ומהם נבין את עומק הסוגיא כולה.

יש להקשות קושיא גדולה: הנה הגוים צרו על העיר עד אשר הובקעה, כדתנן **במשנה** (תענית פ"ד מ"ו) "הובקעה העיר בשבעה עשר בתמוז". ויש להבין, **מפני מה בחרו האויבים דוקא ביום**

'נעשה ונשמע' ואז יחזיר לנו את האורות של השבועות הקדושים האלו שנגנזו "מימי דור המדבר", מיום שבעה עשר בתמוז, דהיינו ג' הרגלים - פסח, שבועות וסוכות - הגנוזים בתוך ימי ג' השבועות, ויום תשעה באב את היחוד השלם של שמיני עצרת, שבו נולדת נשמתו של משיח.

ג' השבועות: ככיה מצד אחד ושמחה מצד אחר

נמצא לפי זה כי עתה יובן הדבר היטב: מצד אחד יש 'ככיה', שאנו בוכים ומקוננים על אשר לא נבנה בית המקדש, אך מאידך גיסא ישנה 'שמחה מסותרת'. וכמו שאמר הכתוב "קרא עלי מועד", ועל כן אין אומרים תחנון בימים אלו, לפי שיודעים אנו שבתוך הימים הללו גנוזים אוצרות טמונים, ועלינו לגלותם תמיד.

(ובעז"ה, בשיעורים הבאים נרחיב הדיבור בענין זה, ויתבאר הדבר בטוב טעם לפי שני היסודות שהעמדנו עתה).

והשי"ת יעזור שנזכה למה שנפסק ברמב"ם בהלכות תעניות (פרק ה', הל' ט"ו) ובשולחן ערוך (או"ח סי' תקנ"ב ס"א) שהביא דברי הרמב"ם, המביא את פסוקו של הנביא (זכריה ח, ט'): "כה אָמַר ה' צְבָאוֹת, צוֹם הַרְבִּיעִי צָוֹם הַחֲמִישִׁי צָוֹם הַשְּׁבִיעִי צָוֹם הָעֲשִׂירִי יִהְיֶה לְבֵית הַיְהוָה לְשִׁשּׁוֹן וּלְשִׂמְחָה וּלְמַעֲדִים טוֹבִים, וְהָאֲמֶת וְהַשְּׁלוֹם אָהָבוּ". במהרה בימינו, אמן!

וסעודת חתונה גדולה. השבוע הראשון היה כנגד חג הפסח, השבוע השני כנגד חג השבועות, והשבוע השלישי כנגד חג הסוכות. (וכפי שמובא באוהב ישראל ובמאור ושם, כי שלש השבועות של בין המצרים הם בהסתר כנגד שלש הרגלים, ואף יתירה מזו, שהם הם השורש של שלש הרגלים, ע"ש).

היום האחרון, שהוא גמר של כ"א הימים של שלשת הרגלים, היה ראוי להיות יום תשעה באב, והוא בבחינת שמיני עצרת - בחינת 'יחוד השלם'. וכפי שאיתא בזוהר הקדוש ששמיני עצרת מרמז על בחינת 'יחוד השלם', וכפי שהובא בשם הרה"ק הרבי ר' בונם זי"ע, שביום שמיני עצרת אין מצוה מיוחדת, והוא בבחינת 'מצוות בטילות לעתיד לבוא'. וכך היה ראוי להיות בסדר הזמנים.

אולם - עתה אבדנו כולה. אך עלינו לדעת כי לא אבדנו זאת אלא לפי שעה בלבד, וביסודו של דבר גנוז ביום שבעה עשר בתמוז אור של 'יחוד', ובג' השבועות גנוז אורם של ג' רגלים, וכיום תשעה באב גנוז אורו של 'שמיני עצרת'.

והגויים, מזלייהו חזי, ועל כן נתנו עיניהם לבוא דוקא בימי ג' השבועות. אולם עלינו לדעת כי עתה נוציא את האור מן החשך; עתה נגלה יתרון האור מן החשך ונוציא את המרגליות היקרים ודא נשיב לנו 'ושמחת עולם על ראשם', בחינת לוחות ראשונות, וכתרים של

נשלמו תשעים יום ליציאתם. ואז היה משה רבינו עתיד לדרת עם הלוחות, ובו היה אמור להיות גמר הנישואין, בבחינת "צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם ונהנים מזיו השכינה", כפי שיהיה לעתיד לבוא. ואז היה נשמע "קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה" שאנו מצפים לו בביאת משיח צדקנו.

אך בעוונותינו הרבים, אירע מה שאירע בשבעה עשר בתמוז, ומשה רבינו שיבר את הלוחות.

נמצא לפי דברי האלשיך הק', כי יום שבעה עשר בתמוז הוא בעצם היום הגדול ביותר בשנה, כי בו היה ראוי להיות בחינת ה'יחוד' העליון "שלב שני של הנישואין בי כנס"י לאבינו שבשמים".

תשעה באב - 'יחוד השלם'

והנה ידענו כי שלש רגלים הם: פסח, שבועות וסוכות, וכל אחד מהם נמשך שבעה ימים (בשבועות ישנם 'מי תשלומין' שבעה ימים). וישנו רגל רביעי והוא 'שמיני עצרת', עליו איתא בזוהר הק' שהקב"ה אומר "קשה עלי פרידתכם", וחפץ להיות עם ישראל לבדו בבחינת 'יחוד'.

ונבוא כעת לעשות את החשבון; אילו היה משה רבינו יורד עם הלוחות בשבעה עשר בתמוז והיה נעשה ה'יחוד' עם כנסת ישראל, היו מתחילים אז שלשה שבועות של ימים טובים

שבת קודש

להבת אש קודש של שבת קודש ויקרת ועולה בכל ימי השבוע!

אָת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ" (שמות כ, ח). ופירש רבנו הרמב"ן בפרשת יתרו כי שתי מצות כלולות בדיבור זה: המצוה הראשונה היא לקדש את השבת בבואו על כוס יין בקידוש. והמצוה השנייה

ויער קען עס שפירן? דער וואס טוט זיך אידיש פירן, פאר דעם איז דאך גוט בזה ובבא, בזה ובבא...
הנה מצות עשה מן התורה "זְכוֹר

כל ימי השבוע עצוים ומתלהבים בקדושת שבת קודש!
"אוי אוי, שבת איז טייער, עס ברענט ווי א פייער, ממש מעין עולם הבא. אוי,

היא, שצריך האדם לזכור ולהזכיר את יום השבת בכל ימי השבוע.

והביא הרמב"ן דברי המדרש במכילתא, בו לימדונו חז"ל שני עניינים:

א'. שיהא זוכר את השבת בכל ימי השבוע. שאם יזדמן לאדם חפץ נאה, או מאכל משובח, או כל דבר שיש בו כדי להוסיף חשיבות לשולחן השבת, יכינו ויזמינו מיד עוד קודם שיכנס השבת.

ב'. עוד הביא המדרש בשם רבי יצחק: **"לא תהיו מוניין כדרך שאחרים מוניין"**, שלא ימנה האדם את ימי השבוע בשמות כדרך האומות, **"אלא תהיו מוניין לשם שבת"**, שצריך למנות הכל בזיקה לשבת: יום ראשון בשבת, יום שני בשבת. ודבר זה מלמדנו יסוד נשגב: **שבכל ימי השבוע צריך להיות עסוק ומתלהב בקדושת שבת קודש!**

וכן כתב בספר **חרידים** (פרק י"ג אות ב', ובפרק ט' אות ל"ג), שיש מצות עשה לומר בכל יום **"היום יום ראשון בשבת"** וכו', והזהיר שחלילה לא ישתמשו בשמות שנתנו האומות לימי השבוע.

וכאשר נודעו דברי החתם סופר בפרשת בא (ד"ה החודש הזה): **"זה תוצאות מוסר שנכתב במכתבים מקדמת דנא יום ראשון בשבת"**, והורה החתם סופר לנהוג כדברי הרמב"ן, וסיים בלשון חריפה: **"לא ח"ו במספרם של אומות העולם"**, שלא ימנו הימים כדרך הגוים ח"ו.

שבת - יום להשריש אמונה בלכבנו

בספר **מנורת המאור** (ג' נר כלל ד') העמיד יסוד גדול בזה. הוא דן במצוה זו של הרמב"ן והמכילתא, שצריך לומר **"יום ראשון בשבת קודש"** ולהיות דבוק בשבת כל השבוע, מבלי להזכיר שמות זרים של אומות העולם.

והוסיף שם דבר פלא: שזה שאנו מונים כל השבוע לשבת קודש, אף

ה'אמונה'.

וביאר הרמב"ן, שרצון התורה הוא שיהא האדם שקוע באמונה בכל עת. וזה לשונו: **"בזכרנו אותו תמיד יזכור מעשה בראשית בכל עת ונודה בכל עת"** [ענין הודאה וזמירות] **שיש לעולם ברא, ויצבי אותנו באות הזה כמו שאמר כי אתה היא ביני וביניכם"**.

היינו: שהקב"ה חפץ שבכל השבוע תהיה עסוק בשבת, כי השבת היא האות בין בני ישראל לבין הבורא. דבר זה מעיד על אמונתנו, ועל ידי כך יבוא האדם להודות להשם יתברך בכל ימי השבוע.

ויודע שאין השבת רק רמז לאמונה, אלא בשבת שרים ומשבחים לבורא עולם, כדברי דוד המלך ע"ה **בתהלים** (צב א-ב): **"מְזַמֵּר שִׁיר לַיהוָה לְשִׁמְחָה, טוֹב לַיהוָה לְהִנְהוּת וּלְזִמְרָה לְשִׁמְחָה עֲלֵיוֹן"**. **שבת היא יום מיוחד של שירה וזמרה והודיה להשם יתברך**, ועל כן אומר הרמב"ן שנהיה קשורים לאור זה בכל ימי השבוע.

המנורה בבית המקדש כרמז לשבת קודש

השל"ה הקדוש (מסכת שבת פרק נד מצוה, ומסכת חולין פרק תורה אור) כתב ענין נורא. הוא הביא דברי המכילתא שצריך להיות דבוק בשבת כל השבוע, וביאר: **שבת קודש היא כדמות ה'מנורה'**. המנורה בבית המקדש היתה ה'אור' שהאיר לכל כלל ישראל.

את המנורה היו מדליקים בכל יום, והיו לה שבעה קנים. ואמר השל"ה הקדוש שזהו רמז לשבת קודש המאירה את נשמות ישראל לא רק ביום השבת לבדו, אלא בכל ימי השבוע.

וכה דבריו: הנר האמצעי הוא כנגד שבת קודש. שלשת הקנים מצד ימין הם ימי רביעי, חמישי וששי, ושלשת הקנים מצד שמאל הם ימי ראשון, שני ושלישי. ומדוע? כי בשלשת הימים קודם השבת כבר מתכוונים לשבת, ובשלשת הימים שלאחר השבת נמשכת ההשפעה והשפע מהשבת שעברה.

נמצא שבכל השבוע כולו עסוקים **בשבת קודש!** וזהו שרמזה המנורה בבית המקדש, וצריך יהודי לדעת שכל

האומות מודים בזה. והביא ש'בני אדם' קוראים ליום השבת **'סאבאדא'** (כפי שנמצא בלשון ספאני' **'Sabado'**), ושם זה נמשך מלשון 'שבת'. וכן הביא ש'בני ישמעאל קורין **סבא'ת'**.

וכעין זה כתב האבן עזרא בפרשת בשלח (פרק ט"ז): **"ויום שבת קורין אותו סבא'ת בסמ"ך, כי השי"ן והסמ"ך מתחלפין בכתיבתם"**.

הרי לנו גודל קדושת השבת, שאף אומות העולם מודים בה בלשונותיהם. אולם אצל בני ישראל הענין עמוק הרבה יותר. עלינו לדעת שכל השבוע צריך להיות מקושר לשבת קודש, כי **בכל ימי השבוע צריך להיות האדם דבוק בענייני שבת**.

ויש להעמיק בענין זה מהו הטעם שצריכים אנו להיות דבוקים בשבת בכל ימי השבוע? ולא מצינו זה בכל מצוות שבתורה שצריכין להזכירו כל השבוע? בוודאי מצות עשה היא ואין אנו צריכים לטעמים, אולם הרמב"ן מגלה לנו סוד הדבר: שבת קודש היא יסוד

ימי השבוע יחד עם השבת הם מגורה אחת גדולה המאירה לנשמת ישראל ולעולם כולו.

וסיים השל"ה הקדוש שהימים רומזים על הכנת כל חלקי הנשמה יתירה, וזה לשונו:

"שלשה קנים מצד אחד ושלשה קנים מצד השני, וכולם פונים לצד האמצעי שהוא גוף המגורה. כן שלשה ימים קודם שבתא שמקדש עצמו ומכין את עצמו ונפש-רוח-ונשמה" - היינו, שבשלת הימים קודם השבת אני כבר מכין את נשמתי היתירה על כל שלשת חלקיה: נפש, רוח ונשמה. ו"ושלשה ימים לאחר שבתא" - שהם ימי ראשון, שני ושלישי - "שנשאר בהם רושם נשמה רוח ונפש" - שנשאר בהם עוד 'רושם' ורשימה מחלקי הנפש, רוח ונשמה של שבת קודש (בשיעורים הבאים נאריך בענין זה בשם הארז"ל שצריך לכוון כוונות אלו כשמזכירים היום)

חזינו שוב: **שבכל ימי השבוע אנו דבוקים ומתלהבים בשבת!**

שבת קודש - בחינת נישואין

עוד טעם מצינו בזהר הקדוש, **בכתבי האר"י**, בכתבי הרמ"ק הק', בספר **סידורו של שבת**, ובדברי האור החיים הק', האריכו כולם לבאר עוד יסוד עמוק בטעם הדבר שצריך לעשות את כל ימי השבוע הכנה לשבת קודש, שהיא בבחינת **'נישואין'**.

הנה ידוע כי **שבת קודש היא בחינת נישואין**, והוא עת אשר הקדוש ברוך הוא כביכול מתייחד בנישואין עם כנסת ישראל. וכבר מצינו בגמרא (מסכת שבת ק"ט) שהיו התנאים הקדושים - רבי ינאי וחבריו - יוצאים להקביל פני שבת קודש, והיו מכריזים: **"בואו ונצא לקראת שבת המלכה!" "בואי כלה, בואי כלה!"** - הרי לנו בבירור ששבת היא בחינת נישואין.

וכן מצינו בדברי האבודרהם הקדוש, המבאר ענייני תפילות שבת קודש שכולם רומזים על עניין הנישואין והחתונה שבין ישראל לאביהם שבשמים. ופירש כי **"אתה קדשתי" לילית שבת** הוא בחינת 'קידושין'. בתפילת שחרית אומרים **"ישמח משה"**, זוהי 'שמחת חתן וכלה'. במוסף הוא בחינת 'תוספת כתובה'. ובמנחה אומרים 'אתה

אָתָּד, כי אז הוא זמן יחוד חתן וכלה'.

ובדברי **ראשונים** (עי' בסידור הרוקח ועוד) איתא, שביום השבת אומרים **"ישמח משה בְּמִתְנַת חֶלְקוֹ"** ומזכירים עניין 'מתן תורה', שבו היה 'כפה עליהם הר כגיגית' (עי' מסכת שבת פח.), והוא בחינת 'חופה'. נמצא אפוא שבליה הוא בחינת 'קידושין', ביום הוא מנחה 'חופה', ובעת רעוא דרעווין - זמן מנחה - הוא ה'יחוד' של **"אתה אָתָּד וְשָׁמַךְ אָתָּד"**. הרי ששבת היא יום חתונה כנסת ישראל לקודשא בריך הוא.

ידוע שלחתונה צריכים 'הכנה' כראוי וכיאות. ואם כן, ראוי להכין עצמו לשבת כבר מיום ראשון שבבוע! עוד מהלך הובא בדברי האחרונים, **ששבת קודש היא החתונה עצמה!**, וכמו שבחתונה חוגגים שבעת ימי המשתה ושבע ברכות, [ויום השבת הוא היום הראשון למנין].

הכנת שבת קודש אצל הצדיקים כל ימות השבוע!

נמצא שאנו מכינים עצמנו לשבת קודש בכל השבוע באמונה בהודיה להש"ת. מכינים עצמנו לחתונה, נודע על הרה"ק בעל **'באר מים חיים'** ז"ע, שכל השבוע לא אכל אלא כדי חייו - ואף על פי כן היה הרה"ק **בעל באר מים חיים יוצא בעצמו בכל יום רביעי להכין ולקנות מטעמים לכבוד שבת קודש**.

ולא זו בלבד, אלא שלא הניח לשום אדם לסייע! כדמצינו בגמרא שהתנאים והאמוראים היו מכינים בעצמם צרכי שבת. וכפי שביאר הרה"ק בעל **שולחן ערוך הרב** (א"ח סימן ר"ג בקונטרס אחרון), שהכנה לכבוד שבת היא כהנחת תפילין, ואין אדם יוצא בה ידי חובה על ידי שליח, כי **"מצוה בו יותר מבשלוחו"**. אצל הרה"ק בעל באר מים חיים כבר בערה קדושת השבת מיום רביעי, עד שהלך בעצמו לקנות הצרכים!

הרה"ק **הבעלזא רב** ז"ע אמר בשם אביו הרה"ק **רבי ישכר דוב** ז"ע, שמע בשם הרה"ק **המיטעלער רב** ז"ע, שמע מאביו הרה"ק **השר שלום** ז"ע, שאצל הרה"ק **ה'עטרת צבי מדיטשטוב** ז"ע היו פניו מאירות מקדושת השבת כבר מיום רביעי אחר הצהריים!

ובספר **'עשר קדושות'** (מערכה כ') הובא עוד בשם הרה"ק רבי ישכר דוב ז"ע: **שהרה"ק ה'עטרת צבי' לא היה יכול לראות בעיניו כדרכו מיום חמישי אחר הצהריים, מחמת רוב הבהירות והאור הגדול של שבת קודש!**

הכנה לשבת קודש בצ"ע קרשו של הרה"ק מצאנז ז"צ

ונסיים במעשה נורא שסיפר הגאון האדיר בעל **'מנחת יצחק'** זצ"ל, אשר בילדותו נולד וגדל בעיר 'דאלינא', ושמע המעשה מפי הרה"צ **רבי יהודה הערש דאלינער** זצ"ל שהתגורר שם.

הוא סיפר לו, שבשנה הראשונה אחר חתונתו היה סמוך על שולחן זקנו הרה"ק **מצאנז ז"ע**, ואכל קעסט אצל בעל ה'דברי חיים'. כידוע הרה"ק מצאנז ז"ע היה עורך שולחנו בכל יום ויום. (ואגב, ידוע מה שאמר הגאון בעל 'שואל ומשיב': **"תשובות כהרה"ק מצאנז גם אני יכול לכתוב, אך לכתוב תשובות כאלו אחר עבודת התפילה וקוויטלער ועריכת השולחן בכל יום עם צדקות ועבודות כאלו - לזאת איני יכול!"**.)

פעם אחת ביום רביעי, ערך הרה"ק מצאנז שולחנו, ובסוף הסעודה אמר מילים ספורות:

"העולם יכינו עצמם לשבת קודש הבאה עלינו לטובה!"

אלו היו דבריו של הרה"ק מצאנז. ולא הוסיף שום ביאור או מדרש, אלא אמר המילים הקדושות הללו בלבד.

וסיפר רבי יהודה הערש דאלינער, שנכנסה אש ולהבה של קדושת שבת בכל הקהל, עד ששכחו הכל שעדיין יום רביעי הוא... וסיפר להמנחת יצחק, שהלך לביתו, **לבש בגדי שבת והלך למקוה. כי התיישב שכבר מכינים עצמם לשבת קודש. ורק כשהגיע למקוה ומצאו נעול, התחיל להבין שטעה ועדיין הוא באמצע השבוע הוא...**

השי"ת יעזור, שכשם שאנו מדברים מצדיקים - שהוא בבחינת 'כנסת לחנות של בושם' - אף שהיו במדרגות רמות ונשגבות, הרי סיפורי דברים אלו עם אמונת צדיקים מכניסים השתוקקות גדולה, ויהיה בבחינת 'טופח על מנת להטפוח'.

א פרייליכן און לעכטיגן שבת!!!

הרה"ק רבי ר' מנחם מענדל מוויטעבעסק זי"ע

בעניה"ס פרי הארץ

האר"י ועד היום הזה ללא הפסק, וממילא הקבלה על מקום המקוה היא שלשלת שלא נפסקה מעולם.

שנית, **האור החיים הק'** שעלה לארץ בשנת **תק"א**, שהה בתחילה בצפת, וכתב באגרותו **שנטבל ב'מקוה האר"י'**. הרי לנו מקור נאמן שהעיד על אמיתות המקום. ועתה בא הכתוב השלישי, עדותו של הרה"ק רבי מנחם מענדל עם רבי ישראל פאליצקער, שהוא המקוה של האר"י ז"ל.

וראויו להוסיף, שכאשר הולך אדם לטבול שם, עליו לידע גודל קדושת המקוה, שמלבד מה שנטבל בו האר"י הקדוש, נטבלו בו גם תלמידיו המהרח"ו, והרה"ק רבי ר' מענדלע עם הרה"ק מקאליסק ורבי ישראל פאליצקער וכל החבריא קדישא.

החבריא קדישא על קברי צדיקים

עוד כתב שם ענין נוסף שאינו נזכר כל כך בספרי הקורות, בענין הליכת הרה"ק רבי ר' מענדלע וסיעתו להשתטח על קברי צדיקים, תנאים ואמוראים.

ידוע מעשה אחד על הרה"ק מקאליסק בקבר רבי חייא ובניו, אך מלבד זאת לא נזכר הרבה. והנה באגרות הנזכרות כתבו רבי מנחם מענדל ורבי ישראל פאליצקער מפורשות.

וזה לשונו: **"וכל קברי הקדושים הגדולים היינו" - שהלכו לכל הקברים, וציינו: "ועל קבר האריז"ל התפללנו", והוסיף: "ועל קברי נביאים תנאים ואמוראים עליהם השלום". למדנו מאן שלא שהו רק בצפת, אלא סבבו והלכו בכל המקומות הקדושים.**

האורות והמדרגות בכואם לארץ ישראל

עוד כתב באגרת על גודל המדרגות שזכו להן בבואם לארץ הקודש: וכתב:

פאליצקער עלה לארץ ישראל עם רבי ר' מענדלע וסיעתו, ואף שלח משם אגרות, מכל מקום נטמן בחוץ לארץ לפי שהיה בשליחות כשד"ר, ושם אירע המעשה עם המלאך.

הבתי כנסיות שכצפת ומקוה האר"י ז"ל

נחזור לענינו באגרת הנדפסת בספר 'פרי הארץ', (אגרת א' שנת תקל"ח) כותב רבי ישראל פאליצקער מה שאירע בעת הגיעם של הרה"ק רבי ר' מענדלע והרה"ק מקאליסק לארץ הקודש.

וזלה"ק: **"ומצאנו בה בתים הרבה גדולים וטובים ואין יושב" - מצאו שם בתים טובים ורחבים להתיישב בהם, "וכעת אנו מתפללין בבית הכנסת של הבית יוסף". הרי שהתפללו בבית מדרשו של הבית יוסף זי"ע.**

דבר זה הוא חידוש גדול שאינו נזכר בספרי קורות הדורות, היכן קבעו רבי ר' מענדלע והרה"ק מקאליסק את תפילתם בצפת. והנה כאן לפנינו עדות ברורה באגרת שהתפללו בבית המדרש של הבית יוסף. וכן הזכיר רבי ר' מענדלע באגרתו: **"ויש כאן שלשה בתי כנסיות בנויים"**, והוסיף לדבר שם על שאר בתי כנסיות.

עוד כתב שם דבר חידוש שאינו מפורש בקורות הדורות: הנה החבריא קדישא היו בצפת, ויש לשאול היכן היו **טובלים? והיכן היה מקוה הטהרה של הרה"ק רבי ר' מענדלע?**

על זה כתב: **"והטבילה במקוה שיסד האר"י ז"ל". ומכאן עולה פרק מופלא בדברי הימים המאיר את עינינו.**

ראשית, הרי ידוע שישנו 'מקוה האר"י' סמוך לבית החיים העתיק בצפת, ורבים תמהו במשך השנים מי יאמר שזהו אכן המקוה של האר"י ז"ל. אך יש לדעת כי מקום צפת היה מיושב ביהודים ובגדולי עולם מימות

פרק ה': **המשך כיאור גדולות העוראה של הרה"ק הרבי ר' מענדלע זי"ע כפי צדיקי דורו, ופרשת בואו והתיישבותו בארץ הקודש בצוותא חדא עם הרה"ק הכהן הגדול מקאליסק זי"ע.**

תלמידו הרה"ק רבי ישראל פאליצקער זי"ע

הרה"ק רבי ישראל פאליצקער זי"ע, היה מן התלמידים המובהקים של המגיד הגדול ממזריטש זי"ע, ולאחר פטירת המגיד נעשה תלמיד מובהק להרה"ק רבי ר' מענדלע.

ידוע כי הרה"ק רבי ישראל פאליצקער כאיש קדוש ונורא מאוד. ויהי היום בהיותו בחוץ לארץ בשליחות מצוה כשד"ר לאסוף כסף עבור ה'חבריא קדישא' שבאשכנז ובארץ הקודש, עבר דרך העיר 'פאסטוב', מקום מנוחתו של הרה"ק רבי אברהם המלאך זי"ע, בנו של המגיד הגדול.

באישון לילה נתגלה המלאך אל רבי ישראל פאליצקער, וביקש ממנו **שיבוא לשכון אצלו בפאסטוב!** כלומר, ביקש ממנו שיסתלק מן העולם כדי שייטמן אצלו, והסביר טעמו שרוצה שכן טוב אצלו, לפי שאין איש קבור סמוך לו.

סיפר הרה"ק רבי ישראל את המעשה לפני הרה"ק רבי ר' זושא זי"ע, והיה רבי ר' זושא מפציר בו מאוד שלא יסכים לבקשה זו. אולם המלאך חזר ובה אלו פעם שניה ושלישית, עד שאמר הרה"ק רבי ישראל: **"איני יכול להשיב פני המלאך הקדוש, ובפרט שהוא בנו של רבינו הקדוש והנורא, ואין זה כבוד למגיד".** ובו ביום נסתלק לבית עולמו בחוץ לארץ, ונטמן סמוך לקבר המלאך בפאסטוב.

ומזה נלמד, שאף שרבי ישראל

"כמו חלב ודשן תשבע נפשי", ששבעה נפשם מנוגעים ה' כחלב ודבש, **"בשפתי רננות יהלל פי"** בעת התפילה. **"וממעט אשר טעמתי ויאירו עיני"**, שבמעט אשר טעם בארץ הארו עיניו, **"מכל הימים אשר הייתי חי בחוץ לארץ"**, יותר מכל ימי בחוץ לארץ, וסיים: **"הרבה זכיתי"**.

ויש להתבונן בזה ולהבין ממי יצאו הדברים.

הרי מדובר בהרה"ק רבי ישראל פאליצקער, מגדולי תלמידי המגיד. ומי יוכל לשער מהו ענין להיות אצל המגיד הגדול, שם היה במחיצת חבריו הקדושים: רבי אהרן הגדול, רבי ר' מענדלע, רבי ר' אלימלך מליזענסק, רבי ר' זושא מאניפולי, הבעל הפלאה ורבי ר' שמעלקא מניקלשבורג, בעל התניא, ושאר צדיקי עולם. אין לנו מושג מה ה' שם, ומאיזו דרגה רמה בא רבי ישראל, ואעפ"כ כתב שהאור שזכה לו בארץ ישראל לא נראה כבושם הזה בכל ימי בחוץ לארץ.

הנה כאשר בא לארץ הקודש, כתב שטעם מעלה עליונה ומתיקות בעבודת ה'; הן בתפלה והן בלימוד, **"מכל הימים אשר ישבתי בארץ לארץ"** - רצונו לומר שהרגיש כאן מעלה רמה ונישאה יותר מכל ימי הקודמים, אף מהזמן שהסתופף בצל רבו המגיד הקדוש ממעזיטש.

פשיטא שאנחנו אנשים קטנים לא נשיג עומק הדברים, אך טמון כאן ענין עמוק מאד. עלינו להודות להשם יתברך על אשר הצדיקים כתבו אגרות והשיחו לפי תומם, והשגיח הבורא שבפי הצדיקים יצאו מקולמוסם דברי אש וסודות נוראים ממדרגותיהם הקדושות, מבלי שישומו לב גודל הענינים הנוראים שנתגלו על דם.

האגרת הנוראה מהגאון רבי זלמן שר התורה

הנה איתא אגרת מפורסמת, **מכתב ל"ב**, אשר כתב הגאון רבי זלמן שר התורה (הנודע בשם רבי זלמן ווילנער) תואר זה "שר התורה" ניתן לו מהרה"ק מקאליסק אשר קראו כן באותו מכתב.) והיה מגדולי

תלמידי הרה"ק רבי ר' מענדלע, ולאחר הסתלקותו חפצו הרה"ק מקאליסק ושאר החבריא שיקבל עליו את ההנהגה, כי היה אדם גדול וענק שבענקים.

בשנת תקמ"ז, שנה קודם הסתלקות הרבי ר' מענדלע, כתב אגרת למדינת רוסלאנד, ובתוך הדברים העתיק מלה במלה ממש את אשר שמע מפי קדשו של רבו. כל האגרת בנויה על ענין זה. והוא כותב שם דברים נוראים ממדרגותיו ורוח קדשו של הרה"ק רבי מענדל, אשר העיד על עצמו, והוא פלא מבהיל כפי שנראה.

וז"ל: **"שמעו ותנו לבכם להבין אמר אמת"**, הנני מבקש שתטו אזנכם לדברי אמת אלו, **"כי הדברים האלו לא הוצאתים מלבי"**, לא מלבי בדיתי דברים אלו, **"אלא שמעתים ממורי ורבי"**, אלא ששמעתי מרבי, **"יודעכם ומכירכם ועל כתפו נשאכם"**, הוא המכיר אתכם ויודע אתכם היטב ונושא אתכם על כתפיו, **"ואלו הם הדברים הנאמרים בלשונו הקדוש"**. הנני מעתיק עתה מלה במלה את אשר אמר.

וכה כתב: שבכל לילה בעת קריאת שמע שעל המטה של הרבי ר' מענדלע, **"נגלו לו כל תלמידי בני אדם הקשורים עמו"**, נגלים לפניו כל אלפי החסידים המקושרים בו, **"ויודע מה עשה בפירותיו"**, ורואה כל הנעשה עמהם, הן ברוחניות והן בגשמיות.

והוסיף: **"לא נעלם ממנו דבר קטן וגדול"**, מאומה לא נסתר מעיניו, מהדבר הקטן ועד הגדול. וסיים: **"וכי לא עומד לתקן בני אדם היודעים לו"** - היינו שנמצא בעולמות העליונים ועוסק בתיקון הנשמות, דברים שהם למעלה משכל אנושי.

עוד אמר שראיית אלפי החסידים שבחוץ לארץ היא בשני אופנים: **"הן בראיה גשמית והן בראיה רוחנית"**. ולנו האנשים הפשוטים אין נפקא מינה בזה, כי יודעים אנו ששניהם ברוח הקודש ומדרגות עליונות הם.

וכה אמר: כל מי שנתקשר פעם באמת להרבי ר' מענדלע, הרי הוא רואה: **"כאילו עומד**

לפניו בדמות דיוקנם ומלובושם", רבי מענדל רואה אותם ממש כפי מראהם ומלובושם שלובשים, **"את הכל רואה עינו ורואה בכל יום"**, ורואה זאת בכל יום ויום.

ועוד כתב שם, שאף שלא היתה דרכו של הרבי לגלות דברים כאלו, מכל מקום היתה אז "שמחה של מצוה" בעיר. וכפי הנראה חגגו שם חתונה או ברית מילה או קידוש, ומתוך שהיתה השמחה באמת ובהתעוררות ואהבה, יצאו מפיו הדברים הקדושים הללו.

עבודתו בהתקשרות לצדיקים

הנה הדברים שלמדנו עתה הם אימים ונוראים!

על האדם להתחמם ולהתלהב בהתקשרות לצדיקים, בראותו גודל כחם של צדיקי אמת. שהיה יושב שם בארץ ישראל וידע בדיוק כל הנעשה בחוץ לארץ עם אלפי חסידיו. ידע תואר פניהם של כל אחד ואחד, ובכל לילה בקריאת שמע ראה דמות כל חסיד וחסיד. ידע מה עובר עליהם ברוחניות ובגשמיות, והיה מתפלל עליהם ועוסק בתיקון נשמתם. דברים מבהילים הם אשר לא נשמעו כזאת זה דורות רבות.

ויתירה מזו, המספר דברים הללו אינו אלא הגאון 'רבי זלמן שר התורה' בעצמו! ענק שבענקים, והוא מעיד ששמע זאת מפי קדשו של רבי מענדל בעצמו. נמצא שיש בידינו סיפורי מעשיות ודברים נוראים מכלי ראשון מבשל ממש!

המשך יבוא בעזרת השם בפרק הבא.

פרישט אויף אייער טאג
מיט א חיזוק שיעור פון בלוז

דריקט נומבער "0" פון די מעין מעניו

שיעורים דורך
אויס די וואך:

זונטאג

מאמר הפרשה

מאנטאג

חובת הלבבות

דינסטאג

טבריא של מעלה

מיטוואך

אוצר הגדיעות

דאנערשטאג

יאהרצייטן

פרייטאג

אור של שב"ק

מוצאי שבת

מלוה מלכה

קול פרדס התורה

718.506.9694

זעטיגט אייער נשמה און באלייכט אייער טאג

דורך שעפן חיזוק אמונה און ביטחון,
השקפת החיים און ידיעת התורה פון די

ענדל'אזע תורה קוועל'ער

צוויי מינוט
חיזוק א טאג

1

אמונה
ובטחון

2

חיזוק בעניני
עבודת השם

3

חיזוק בנויות
החיים

4

שבת
קודש

5

מלוה מלכה
פול מיט חיזוק

6

יארצייטן

7

קברי צדיקים
בארץ הקודש

8

ימים
טובים

9

שיעורים
כלליים - שו"ת

10

אוצר
הידיעות

11

שיעורים בספרי
מוסר חסידות

12

פאר נאך
שיעורים

13

אלע נייע
שיעורים

0

ENGLISH
MAIN MENU

25

צו ספאנסערן
אדער פאר
פאזעטיווע
קאמעטארן קען
מען זיך ווענדן צו

הרה"ח ר'
חיים מנחם
ראזנבערג הי"ד

347.570.0413

מען קען אויך הערן די
שיעורים פון רב אויף:

קול נשמותינו
אדיש: #1 718.760.1111
ענגליש: #1 718.759.1111

ענינים ליון

718.977.5554
במוצ"ק #0
במשך השבוע 1-2-7-4

א פרישע וואך
פול מיט חיזוק

קול פרדס התורה

718.506.9694

צו באקומען די גליקן און שיעורים אויף אימעיל שיקט 'Subscribe' צו
shuirlimlishmo@gmail.com

פארט איר צעט לומער

אין קאנארט?

גליון 'פרדס התורה'

וועט אי"ה זיין צו באקומען

אין ביהמ"ד "כלל ישראל ד'וואודבערן"

א יעדן ערב שבת

**זעטיגט אייער
נשמה און באלייכט
אייער שבת!**

א פרייליכן און לעכטיגן שבת!

בהוקרה,

מערכת פרדס התורה